

28 Μαρτίου, 1991

[ΚΟΥΡΡΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ABDEBRAOUF BEN ABDALLAH GANI,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5320).

- Απόδειξη — Ποινική απόδειξη — Ομολογία — Η ομολογία κατηγορουμένου μπορεί να εισαχθεί ως μαρτυρία χωρίς αυτόματη αποδοχή της αλήθειας του περιεχομένου της — Το Δικαστήριο εξετάζει σε κάθε περίπτωση ως ξεχωριστό πραγματικό γεγονός το κατά πόσο είναι ασφαλές ή όχι να στηριχθεί σε μια εξωδικαστική ομολογία. 5
- Συνωμοσία — Ποινικός Κώδικας Κεφ. 154 άρθρα 371 και 372 — Η κατάταξη της συνωμοσίας στην κατηγορία κακούργηματος ή πλημμελήματος εξαρτάται από το κατά πόσο αντικείμενο της είναι η διάπραξη κακούργηματος ή πλημμελήματος ή η πραγματοποίηση των σκοπών του άρθρου 373 — Συστατικό στοιχείο για τη διάπραξη συνωμοσίας είναι μια συμπληρωμένη, τελική συμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων ατόμων για διάπραξη αδικήματος ή για επίτευξη νόμιμου σκοπού με παράνομα μέσα — Η ύπαρξη τέτοιας συμφωνίας είναι θέμα πραγματικό και εξαρτάται από τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης — Αθώωση του κατηγορουμένου στα αδικήματα που αποτελούν αντικείμενο της συνωμοσίας δεν επηρεάζει τα ευρήματα του Δικαστηρίου αναφορικά με την κατηγορία της συνωμοσίας. 10 15
- Ο Περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155 άρθρο 85 (1) — Το Κακούργιοδικείο είχε τη δυνατότητα με βάση τα ευρήματα ότι δεν υπήρχε μαρτυρία που να συνδέει τον εφεσείοντα με όλους τους συγκατηγορούμενους του αλλά ότι η συνωμοσία αποδείχτηκε με ένα μόνο από αυτούς να τον κρίνει ένοχο για τη συνωμοσία αυτή χωρίς τροποποίηση του κατηγορητηρίου — Σε τέτοια περίπτωση το Δικαστήριο όφειλε να διευκρινίσει στα πρακτικά μεταξύ ποίων κατηγορουμένων αποδείχτηκε το αδίκημα όχι μόνο για σκοπούς διαφάνειας αλλά και σαν ένδειξη της σοβαρότητας του αδικήματος για σκοπούς επιβολής ποινής. 20 25
- Δικαιοδοσία — Το άρθρο 6 (1) του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154 που προνοεί ότι αδικήματα διαπραχθέντα σε ξένη χώρα για την οποία 30

5 έχει εφαρμογή ο Ποινικός Κώδικας ή οποιοσδήποτε άλλος νόμος της Δημοκρατίας δυνάμει του άρθρου 5 του Κώδικα θα εκδικάζονται υπό αρμοδίου Δικαστηρίου που θα καθορίζεται από το Ανώτατο Δικαστήριο τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 159 του Συντάγματος, δεν εφαρμόζεται στην παρούσα υπόθεση καθότι η

10 συνωμοσία ήταν ζωντανή ως συνεχιζόμενο αδίκημα όπως φάνηκε από τη μαρτυρία λόγω τόσο της παρουσίας του εφεσελέοντα στην Κύπρο όσο και της τέλεσης πράξεων για την προώθηση της και κατά συνέπεια δεν επρόκειτο για αδίκημα διαπραχθέν σε ξένη χώρα — Το Κακουργιοδικείο είχε την απαιτούμενη δικαιοδοσία να εκδικάσει το αδίκημα στην προκειμένη περίπτωση.

15 Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος Κεφ. 155, άρθρο 83 (1) — Τροποποίηση κατηγορητηρίου — Το Κακουργιοδικείο πριν καλέσει τον κατηγορούμενο να κάμει την υπεράσπισή του μπορεί με δική του πρωτοβουλία ή μετά από αίτηση οποιουδήποτε από τους διαδίκους να τροποποιήσει το κατηγορητήριο.

20 Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος Κεφ. 155, άρθρο 84 — Ποιά η ακολουθητέα διαδικασία μετά την τροποποίηση του κατηγορητηρίου δυνάμει του άρθρου 83 του Κεφ. 155.

25 Ο εφεσείων που έφθασε στην Κύπρο την 14/4/1990 αντιμετώπιζε δύο κατηγορίες για κατοχή ναρκωτικού και κατοχή του για σκοπό την προμήθεια του σε τρίτα πρόσωπα καθώς και κατηγορία για συνωμοσία για την διάπραξη του κακουργήματος κατοχής και εμπορίας διαμορφίνης. Σε γραπτή του κατάθεση ομολόγησε ότι

30 είχε μιλήσει με ένα από τους συγκατηγορούμενους του (Akougy) για τα ναρκωτικά και ότι σκοπός της επίσκεψης του στην Κύπρο ήταν η παραλαβή ηρωίνης για μεταφορά στην Ισπανία όπου κατοικούσε. Στην ένορκη μαρτυρία του περιέγραψε τις κινήσεις του ακριβώς με τον τρόπο που τις περιέγραψε στην κατάθεση του και που επιβεβαιώνονταν με κάθε λεπτομέρεια από τη μαρτυρία της Κατηγορούσας Αρχής.

35 Στη δίκη ο κατηγορούμενος ισχυρίστηκε ότι αποφάσισε να πάει στο Λίβανο για οικογενειακούς λόγους και ότι ο συγκατηγορούμενος του Akougy θα του εξασφάλιζε άδεια εξόδου γι' αυτό και τον αναζήτησε μόλις έφτασε στη Λάρνακα. Στο αεροδρόμιο είπε ότι ήλθε στην Κύπρο για τουρισμό και ότι δεν γνώριζε αγγλικά. Αυτός ο ισχυρισμός αντικρούστηκε από τη μαρτυρία σε τρεις περιπτώσεις. Είπε επίσης ότι στο Λίβανο θα τον συνόδευε κάποιος

40 Ayiari Mohamed Ben Larbi στον οποίο όπως αναφέρει στην κατάθεση του θα έδιδε τα ναρκωτικά για μεταφορά στην Ισπανία λέγοντας του ότι πρόκειται για ρουχισμό από το Λίβανο. Αναφορικά με τον σκοπό της επίσκεψης του Ayiari υπήρχε αντίφαση στην κατάθεση του εφεσελέοντα όταν σε μια περίπτωση ισχυρίστηκε ότι ο σκοπός αυτός ήταν η επίσκεψη του Ayiari στον αδελφό του εφεσελέοντα και σε άλλη ότι δεν γνώριζε το σκοπό του ταξιδιού του

45 Ayiari στο Λίβανο. Επίσης ο κατηγορούμενος αρνήθηκε προφορικά δήλωση του πριν τη γραπτή του κατάθεση που παραδεχόταν για

τα ναρκωτικά αλλά δήλωσε ότι δεν είχε σκοπό να τα πάρει από την Κύπρο αλλά από τη Βηρυτό. Την προφορική αυτή δήλωση την εμφάνισε ως εφεύρημα των αστυνομικών. Το Κακούργιοδικείο αξιολόγησε την δήλωση αυτή και τη χαρακτήρισε σαν προσπάθεια να ελαφρύνει τη θέση του.

5

Το Κακούργιοδικείο απέρριψε όλους τους ισχυρισμούς του εφεσείοντα ως ψευδείς και αναξιόπιστους, τον βρήκε ένοχο στην κατηγορία συνωμοσίας ενώ τον αθώωσε στις κατηγορίες αναφορικά με τα ναρκωτικά. Οι άλλοι δύο συγκατηγορούμενοι του παραδέχθηκαν ενοχή και στις τρεις κατηγορίες.

10

Η έφεση εναντίον της καταδίκης του εφεσείοντα βασιζόταν πάνω σε τρεις λόγους:

1. Αποδεικτική αξία της κατάθεσης - Αξιολόγηση της μαρτυρίας από το Κακούργιοδικείο.
2. Εσφαλμένη αποδοχή από το Κακούργιοδικείο της μαρτυρίας της Κατηγορούσας Αρχής.
3. Δεν εξήχθησαν τα ορθά συμπεράσματα από την κατάθεση του κατηγορουμένου συμπεριλαμβανομένου και ισχυρισμού για έλλειψη δικαιοδοσίας του Κακούργιοδικείου.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την έφεση αποκάνθηκε ότι:

20

1. Η αξιολόγηση του Κακούργιοδικείου ήταν ορθή και τα ευρήματα στα οποία κατάληξε ήταν αναπόφευκτα. Το συστατικό στοιχείο της συνωμοσίας δηλαδή η οριστική συμφωνία μεταξύ του εφεσείοντα και του συγκατηγορούμενου του Ακουγυ ήταν διάχυτο στην κατάθεση του εφεσείοντα. Η κατάσταση δεν αλλάζει αν και η τιμή δεν είχε συμφωνηθεί και η ποσότητα των ναρκωτικών δεν είχε προσδιοριστεί.

25

2. Δεν υποδείχθηκε οποιοσδήποτε λόγος για τον οποίο η αποδοχή της μαρτυρίας ήταν εσφαλμένη. Αντίθετα η ένορκη μαρτυρία του εφεσείοντα αναφορικά με τις κινήσεις του συμφωνούσε πλήρως με τη γραπτή του κατάθεση.

30

3. Το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε δικαιοδοσία λόγω της παρουσίας του εφεσείοντα στην Κύπρο και των πράξεων του στην Κύπρο για την προώθηση των αδικημάτων που ήταν τα αντικείμενα της συνωμοσίας.

35

Αναφορικά με τον ισχυρισμό της υπεράσπισης ότι μια και το Κακούργιοδικείο αθώωσε τον εφεσείοντα στις κατηγορίες αναφορικά με τα ναρκωτικά όφειλε να τον απαλλάξει και στην κατηγορία της συνωμοσίας το Ανώτατο Δικαστήριο αποκάνθηκε ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι αβάσιμος και ότι η παρούσα υπόθεση πρέπει να κριθεί διαφορετικά από την αγγλική υπόθεση *R v. Cooper*

40

and *Compton* [1947] 2 All. E.R. 701, στην οποία η αθώωση των κατηγορουμένων στη συνωμοσία όπως και στα άλλα αδικήματα είχε σχέση με την προσαχθείσα μαρτυρία και την αξιολόγηση της που κάλυπτε και την κατηγορία της συνωμοσίας. Στην παρούσα υπόθεση η αθώωση του κατηγορούμενου στις κατηγορίες για τα ναρκωτικά οφείλετο στο ότι έλειπε η μαρτυρία που τον συνδέει με τα συγκεκριμένα ναρκωτικά. Αυτό δεν μπορούσε να επηρεάσει καθόλου τα ευρήματα του Κακουργιοδικείου όσον αφορά το αδίκημα της συνωμοσίας όπως τεκμηριώθηκε από την κατάθεση και την ένορκη μαρτυρία του εφεσείοντα. Ήταν όμως παράλειψη του Κακουργιοδικείου να μη διευκρινίσει ότι με βάση τη μαρτυρία η συνωμοσία αποδείχτηκε μόνο μεταξύ του εφεσείοντα και του συγκατηγορούμενου του Ακουγυ. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 85 (1) του Περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155 το Κακουργιοδικείο είχε αυτή τη δυνατότητα χωρίς τροποποίηση του κατηγορητηρίου.

Η έφεση απορρίπτεται.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

R v. Lambrou, 22 C.L.R. 96;

20 *R v. Sfongaras, 22 C.L.R. 113;*

R v. Cooper and Compton [1947] 2 All E.R. 701;

Mulcany v. R [1868] L.R.34 H.L. 328;

O'Connell v. R (1844) 5 St. Tr. (N.S.)1;

R v. Aspinall [1876] 2 Q.B.D. 48;

25 *R v. King and King [1966] Crim. L. R. 280;*

R v. Mills, 47 Cr. App.R. 49;

R v. Walker [1962] Crim. L.R. 458;

R v. O' Brien, 59 Cr. App.R. 222;

D.P.P. v. Doot and Others [1973] 57 Cr. App.R. 600.

30 **Έφεση εναντίον Καταδίκης.**

Έφεση εναντίον της καταδίκης από τον Abdebraouf Ben Abdallah Gani ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 15 Ιουνίου, 1990 από το Κακουργιοδικείο Λάρνακας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 5002/90) στην κατηγορία συνωμοσίας προς διάπραξη κακουργήματος κατά παράβαση των αρ-

35

θρων 371 και 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, και καταδικάστηκε από τον Π.Ε.Δ. Φρ. Νικολαΐδη, τον Α.Ε.Δ. Ιωαννίδη και τον Ε.Δ. Χατζηχαμπή σε φυλάκιση 5 χρόνων.

Γ. Παπαντωνίου, για τον εφεσείοντα.

5

Α.Μ. Αγγελίδης, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την εφεσίβλητη.

Cur. adv. vult.

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Κωνσταντινίδης.

10

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Δ.: Ο εφεσείοντας βρέθηκε ένοχος από το Κακουργιοδικείο Λάρνακας στην κατηγορία της συνωμοσίας για τη διάπραξη του κακουργήματος της κατοχής και εμπορίας διαμορφίνης. Αθωώθηκε στις κατηγορίες για κατοχή του ναρκωτικού και για κατοχή του για σκοπό την προμήθεια του σε τρίτους. Οι δυο συγκατηγορούμενοί του, Ilham Haddad Khanou και Ibrahim Matar Akoury, παραδέχθηκαν ενοχή και στις τρεις κατηγορίες. Ο εφεσείοντας επιμένει στην αθωότητά του και στην κατηγορία της συνωμοσίας.

15

20

Την 14η Απριλίου 1990 η Khanou έφθασε με πλοίο στο λιμάνι της Λάρνακας. Βρέθηκαν στην κατοχή της τρία δοχεία "λάκας" που περιείχαν 500 γρ. διαμορφίνης. Τη σύλληψη της Khanou ακολούθησε δυο μέρες αργότερα η σύλληψη του Akoury. Η ομολογία της Khanou και του Akoury δεν αγγίζει τον εφεσείοντα ούτε και προσεγγίστηκε έτσι.

25

Ο Εφεσείοντας έφθασε στην Κύπρο την 14.4.1990 όπως και η Khanou. Δεν χρειάζεται να μας απασχολήσουν τα όσα οδήγησαν την αστυνομία στο δωμάτιο του στο ξενοδοχείο "Les Palmiers" στη Λάρνακα την 17.4.90. Θα προχωρήσουμε κατευθείαν στο κεντρικό σημείο της υπόθεσης. Συναρτάται προς την γραπτή κατάθεση του εφεσείοντα στην αστυνομία. Είναι πάνω σ' αυτή που στηρί-

30

χτησε η καταδίκη του. Με την κατάθεσή του, ο εφεσεσίοντας ομολόγησε ότι είχε "μιλήσει" με τον Ακουγυ για ναρκωτικά και ότι είχε έλθει στην Κύπρο για να παραλάβει ηρωίνη και να τη μεταφέρει στην Ισπανία όπου κατοικούσε.

Ο εφεσεσίοντας είχε υποστηρίξει ενώπιον του Κακουργιοδικείου ότι η κατάθεση του δεν ήταν θεληματική. Το αντίθετο εύρημα του Κακουργιοδικείου δεν είναι υπό κρίση. Δεν έχει συμπεριληφθεί στην ειδοποίηση της έφεσης και δεν έχει συζητηθεί τέτοιος λόγος. Το πρώτο από τα επιχειρήματα του εφεσεσίοντα αναφέρεται στην αποδεικτική αξία της κατάθεσης αυτής και γενικά στην αξιολόγηση της μαρτυρίας από το Κακουργιοδικείο. Το δεύτερο, σχετίζεται με τα συμπεράσματα που θα ήταν δυνατό να εξαχθούν από την κατάθεση. Μαζί μ' αυτά ο εφεσεσίοντας υποστήριξε ότι το Κακουργιοδικείο δεν είχε δικαιοδοσία για την εκδίκαση της υπόθεσης.

Η αποδεικτική αξία της κατάθεσης - Η αξιολόγηση της μαρτυρίας

Είναι ορθό ότι η κρίση πως μια ομολογία μπορεί να εισαχθεί ως μαρτυρία δεν σημαίνει αυτόματα και αποδοχή της αλήθειας του περιεχομένου της. Σε κάθε περίπτωση, το Δικαστήριο εξετάζει ως ξεχωριστό πραγματικό γεγονός την αποδεικτική αξία μιας κατάθεσης και γενικά το κατά πόσο είναι ασφαλές ή όχι να στηριχτεί σε μια εξωδικαστική ομολογία. (Βλ. *R. v. Lambrou*, 22 CLR 96, *R. v. Sfongaras*, 22 CLR 113). Το Κακουργιοδικείο αξιολόγησε την κατάθεση με επίγνωση της δυνατότητας που είχε να την απορρίψει ως βάση για καταδίκη.

Στη γραπτή του κατάθεση ο εφεσεσίοντας, μετά την εξιστόρηση των όσων σχετίζονται με τη "συμφωνία" του με τον Ακουγυ, περιγράφει τις κινήσεις του στη Λάρινα. Αυτές οι κινήσεις επιβεβαιώθηκαν και στην τελευταία τους λεπτομέρεια από τη μαρτυρία που παρουσίασε η κα-

τηγορούσα αρχή. Η πιο σημαντική ίσως απ' αυτές, αναφέρεται στις προσπάθειες που έκαμε ο εφεσεσίοντας για να συναντήσει τον Ακουγυ. Αναφέρει στην κατάθεση του πως αμέσως μετά τον ερχομό του στην Κύπρο, αναζήτησε τον Ακουγυ στο ξενοδοχείο "Τέσσερα Φανάρια" όπως είχαν συνεννοηθεί. Η Λία Ζωγράφου, υπάλληλος υποδοχής στο ξενοδοχείο, επιβεβαίωσε το γεγονός. Αναφέρθηκε σε χειρόγραφο μήνυμα που της άφησε ο εφεσεσίοντας με την παράκληση να το παραδώσει στον Ακουγυ όταν θα έφτανε στο ξενοδοχείο. Παρεμβάλλουμε πως, σύμφωνα με την ίδια μαρτυρία, ο Ακουγυ, με τη σειρά του, αναζήτησε τον εφεσεσίοντα στο ξενοδοχείο "Τέσσερα Φανάρια" και παράλαβε το μήνυμα. Η σημείωση που το περιείχε βρέθηκε, σύμφωνα με τη μαρτυρία, στην κατοχή του Ακουγυ.

Έχει περιληφθεί στους λόγους έφεσης και η θέση πως το Κακουργιοδικείο εσφαλμένα αποδέχτηκε τη μαρτυρία της Κατηγορούσας Αρχής. Η γενικότητα με την οποία διατυπώθηκε αυτή η θέση, υποθέτουμε ότι καλύπτει και τους μάρτυρες που αναφέρθηκαν στις κινήσεις του εφεσεσίοντα κατά τη διάρκεια της τριήμερης παραμονής του στη Λάρνακα μέχρι τη σύλληψή του. Δεν μας έχει υποδειχθεί όμως οποιοσδήποτε λόγος για τον οποίο η αποδοχή της μαρτυρίας αυτής ήταν εσφαλμένη. Προσθέτουμε πως, αν όχι τίποτε άλλο, στο τέλος και ο ίδιος ο εφεσεσίοντας με την ένορκη μαρτυρία του περιέγραψε τις κινήσεις του ακριβώς με τον τρόπο που τις περιέγραψε και στη γραπτή του κατάθεση. Στις εξηγήσεις του γι' αυτές θα αναφερθούμε στη συνέχεια.

Ο εφεσεσίοντας ισχυρίστηκε τα ακόλουθα: Αποφάσισε να ταξιδέψει στο Λίβανο για να πείσει τον αδελφό του που ζούσε εκεί, να εγκαταλείψει τη χώρα εξαιτίας της ανώμαλης κατάστασης που επικρατούσε. Ο Ακουγυ ανάλαβε να τον βοηθήσει να εξασφαλίσει άδεια εξόδου. Για το σκοπό αυτό, συμφώνησε να συναντηθούν στην Κύπρο για να ταξιδέψουν μαζί στο Λίβανο. Ήταν γι' αυτό το λόγο που τον αναζήτησε όταν έφθασε στη Λάρνακα τις 14.4.90. Στο αεροδρόμιο δήλωσε ότι έφθασε στη Κύπρο για τουρισμό. Εξήγησε πως δεν ανέφερε τον πραγματικό σκοπό του

ταξιδιού του γιατί δεν γνώριζε την αγγλική γλώσσα. Σε δυο όμως περιπτώσεις, όπως κατάθεσε η Λ. Ζωγράφου και όπως παραδέχτηκε τελικά και ο ίδιος, χρησιμοποίησε την αγγλική γλώσσα. Ήταν στα αγγλικά που μίλησε με την

5 Λ. Ζωγράφου όταν αναζήτησε τον Ακουγ στο ξενοδοχείο "Τέσσερα Φανάρια" και ήταν στα αγγλικά που έγραψε τη σημείωση που άφησε εκεί. Σύμφωνα με το Λοχία Α. Θεοδώρου, ο εφεσεϊόντας έκαμε δήλωση στα αγγλικά και κατά τη διάρκεια αναγνωριστικής παράταξης που έγινε στον

10 Αστυνομικό Σταθμό Λάρνακας. Ο εφεσεϊόντας δεν αρνήθηκε ότι έκαμε κι αυτή τη δήλωση. Ισχυρίστηκε όμως ότι του την υπαγόρευσε λέξη προς λέξη η "αστυνομία" και πως δεν γνώριζε τη σημασία της. Σημειώνουμε ότι ο Λοχίας Α. Θεοδώρου δεν αντεξετάστηκε σε σχέση με το σημείο αυτό και βέβαια δεν του υποβλήθηκε τέτοια θέση.

Επανερχόμαστε όμως στη διήγηση του εφεσεϊόντα. Θα το συνόδευε στο Λίβανο ο Αγιαγί Mohamed Ben Larbi. Εφθασαν με διαφορετικές πτήσεις και κατάληξαν στο ίδιο δωμάτιο στο ξενοδοχείο "Les Palmiers". Στην κατάθεση

20 του αναφέρει πως "σκοπός ήταν να του δώσει τα ναρκωτικά (εννοείται του Αγιαγί) να τα πάρει στην Ισπανία χωρίς να το ξέρει". Του είχε πει πως θα μετέφερε ρουχισμό από το Λίβανο. Ισχυρίστηκε ότι αυτό ήταν αναληθές. Οπως

25 είπε στην αρχή σκοπός του Αγιαγί ήταν να επισκεφθεί και αυτός τον αδελφό του εφεσεϊόντα στη Βηρυτό. Για ποιο λόγο δεν εξήγησε. Σε άλλο σημείο ισχυρίστηκε πως ο Αγιαγί δεν του εξήγησε το σκοπό για τον οποίο θα ταξίδευε στο Λίβανο και πως επομένως δεν ήταν σε θέση να γνωρίζει αυτό το σκοπό.

30 Ισχυρίστηκε ο εφεσεϊόντας ότι όσα αναφέρονται στη κατάθεση του για ναρκωτικά δεν ανταποκρίνονταν στην αλήθεια. Σύμφωνα με τη μαρτυρία για την κατηγορούσα αρχή, πριν δώσει τη γραπτή του κατάθεση, ο εφεσεϊόντας

35 είχε κάμει την ακόλουθη προφορική δήλωση. "Παραδέχομαι για τα ναρκωτικά αλλά δεν είχα σκοπό να τα πάρω από την Κύπρο αλλά από την Βηρυτό." Η δήλωση αυτή εισάχθηκε ως μαρτυρία χωρίς ένσταση από την υπεράσπισή. Ο εφεσεϊόντας αρνήθηκε ότι έκαμε τη δήλωση αυτή. Την

εμφάνισε να είναι εφεύρημα των αστυνομικών που ανα-
 μείχθηκαν στην υπόθεση. Εμφανίζει έτσι τους αστυνομι-
 κούς να δημιουργούν φανταστική ιστορία για προφορική
 δήλωση χωρίς τουλάχιστον να μεριμνήσουν να ταιριάζει
 αυτή η δήλωση και με το περιεχόμενο της γραπτής του κα- 5
 τάθεσης. Σημειώνουμε ότι το Κακουργιοδικείο αξιολόγη-
 σε την προφορική αυτή δήλωση και τη χαρακτήρισε ως
 προσπάθεια του εφεσείοντα να ελαφρύνει τη θέση του.

Το Κακουργιοδικείο απέρριψε τους ισχυρισμούς του
 εφεσείοντα ως εντελώς ψευδείς. Εκρίνε ότι μπορούσε να 10
 στηριχθεί με απόλυτη ασφάλεια στη γραπτή του κατάθεση.
 Αναφέρθηκε στο αφύσικο της εκδοχής του εφεσείοντα,
 επεσήμανε το παράλογο της ιστορίας του αναφορικά με τη
 σημαντική λεπτομέρεια ως προς το σκοπό για τον οποίο
 ταξίδευε μαζί του ο *Ayiaçi* και θεώρησε ως πρόσθετη από- 15
 δειξη της αναξιοπιστίας του, τους ισχυρισμούς του ανα-
 φορικά με τη γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Δεν μας έχει πείσει ο εφεσείοντας ότι το Κακουργιοδι-
 κείο αξιολόγησε εσφαλμένα την μαρτυρία ή ότι τα ευρήμα- 20
 τα στα οποία κατάληξε δεν ήσαν δικαιολογημένα. Αντίθε-
 τα, έχουμε πεισθεί πως η αξιολόγηση που έγινε ήταν ορθή
 και πως τα ευρήματα στα οποία κατάληξε το Κακουργιο-
 δικείο ήταν αναπόφευκτα.

Πρέπει όμως ν' ασχοληθούμε και με ένα παρεμφερές,
 όπως θα φανεί, θέμα. Υποστήριξε ο δικηγόρος του εφε- 25
 σείοντα πως μια και το Κακουργιοδικείο αθώωσε τον εφε-
 σείοντα στις κατηγορίες που σχετίζονταν με την κατοχή
 των ναρκωτικών, όφειλε να τον απαλλάξει και στην κατη-
 γορία της συνωμοσίας. Μας παρέπεμψε σχετικά στην
 υπόθεση *R. v. Cooper and Compton* [1947] 2 All E.R. 701. 30

Η εισήγηση είναι αβάσιμη. Το αδίκημα της συνωμοσίας
 συντελείται από τη στιγμή που δυο ή περισσότεροι συμ-
 φωνούν να διαπράξουν αδίκημα ή να επιτύχουν νόμιμο
 σκοπό με παράνομα μέσα. Δεν είναι αναγκαίο για την συ-
 μπλήρωση του αδικήματος να έχει τελεστεί οτιδήποτε 35
 πέρα από τη συμφωνία. Το κατά πόσο οι συνωμότες με-

- τάνιωσαν ή σταμάτησαν ή παρεμποδίστηκαν ή απότυχαν ή δεν είχαν την ευκαιρία να προωθήσουν το σκοπό της συνωμοσίας, είναι αδιάφορο. (Βλέπε *Mulcany v. R.* [1868] L.R. 34 H.L. 328, *O'Connell v. R.* (1844) 5 St. Tr. (N.S.) 1, 5 *R. v. Aspinall* [1876] 2 Q.B.D. 48, Archbold, ανωτέρω, σελ. 2035 παράγρ. 28-4.

- Τα άρθρα 371 και 372 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 ενσωματώνοντας την πιο πάνω κατά το κοινοδίκαιο έννοια του αδικήματος της συνωμοσίας, κατατάσσουν το
- 10 αδίκημα στην κατηγορία του κακουργήματος ή του πλημμελήματος ανάλογα με το κατά πόσον αντικείμενο της συνωμοσίας είναι η διάπραξη κακουργήματος ή πλημμελήματος ή η πραγματοποίηση των σκοπών που εξειδικεύονται στο άρθρο 373. Η αθώωση των κατηγορουμένων στην
- 15 υπόθεση *Cooper and Compton*, ανωτέρω, είχε σχέση μόνο με τη μαρτυρία που είχε προσαχθεί και με την αξιολόγησή της. Κρίθηκε πως με την αθώωση των κατηγορουμένων στις κατηγορίες για τα ουσιαστικά αδικήματα της κλοπής και της ληστείας, εκδηλώθηκε η δυσπιστία των ενόρκων
- 20 αναφορικά με τη γενική εικόνα που σύνθεταν τα γεγονότα που τέθηκαν ενώπιον τους η οποία κάλυπτε και την κατηγορία της συνωμοσίας. Έτσι, θεωρήθηκε πως με την απόρριψη των κατηγοριών που αφορούσαν τα ουσιαστικά αδικήματα δεν μπορούσε να δικαιολογηθεί η καταδίκη τους για συνωμοσία.
- 25 Στην παρούσα υπόθεση το Κακουργιοδικείο δέκτηκε στο σύνολό της τη μαρτυρία της Κατηγορούσας Αρχής. Αθώωσε τον εφεσείοντα στις κατηγορίες που σχετίζονταν με την κατοχή των ναρκωτικών επειδή η μαρτυρία δεν
- 30 σύνδεε με οποιοδήποτε τρόπο τον εφεσείοντα με τα συγκεκριμένα ναρκωτικά που βρέθηκαν στην κατοχή της Κηπου. Η αθώωση του εφεσείοντα στις πιο πάνω κατηγορίες, δεν επηρεάζει τα ευρήματα του Κακουργιοδικείου αναφορικά με την κατηγορία της συνωμοσίας.

- 35 Υπάρχει όμως μια λεπτομέρεια που όσο κι αν δεν μπορεί να έχει επίπτωση πάνω στο τελικό αποτέλεσμα, είναι αναγκαίο να επισημανθεί. Ο εφεσείοντας, σύμφωνα

με το κατηγορητήριο, συνωμότησε με τον Ακουγυ αλλά και με την Κηπου και άλλα άγνωστα πρόσωπα. Με βάση τα ευρήματα του Κακουργιοδικείου αναφορικά με την ανυπαρξία οποιασδήποτε μαρτυρίας που να συνδέει τον εφεσείοντα με την Κηπου και οποιοδήποτε άλλο, θα έπρεπε να γίνει η διευκρίνιση ότι η συνωμοσία αποδείχτηκε μόνο σ'ότι αφορούσε τον εφεσείοντα και τον Ακουγυ. Το Κακουργιοδικείο είχε τη δυνατότητα να το κάμει με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 85(1) του περι Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155 χωρίς τροποποίηση του κατηγορητηρίου.

ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΕΣΗ

Είναι η εισήγηση του δικηγόρου του εφεσείοντα ότι η κατάθεσή του αποκαλύπτει μόνο διαπραγματεύσεις και όχι συμπληρωμένη συμφωνία. Επικαλέστηκε το γεγονός ότι δεν περιέχει η κατάθεση αναφορά στο είδος και στην ποσότητα των ναρκωτικών που θα παραλάμβανε ο εφεσείοντας όπως και στο γεγονός ότι, όπως φαίνεται από την κατάθεση, δεν είχε συμφωνηθεί το τίμημα που θα πλήρωνε γι' αυτά.

Η ύπαρξη συμφωνίας συμπληρωμένης είναι συστατικό του αδικήματος της συνωμοσίας. Ακολουθεί πως στις περιπτώσεις που φαίνεται ή δεν αποκλείεται να παραμείναν οι επίδοξοι συνωμότες στο στάδιο των διαπραγματεύσεων ή διαφορετικά στο στάδιο της εξέτασης της πιθανότητας να διαπράξουν αδίκημα δεν υπάρχει τελική συμφωνία και, επομένως, ούτε συνωμοσία. Το πότε συμβαίνει το ένα και πότε το άλλο και η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των δυο μπορεί να είναι πολύ λεπτή, δεν είναι δυνατό να προκαθορισθεί. Το ζήτημα είναι πραγματικό και εξαρτάται από τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. (Βλ. *R. v. King and King* [1966] Crim. L. R. 280, *R. v. Mills*, 47 Cr. App. R. 49, *R. v. Walker*, [1962] Crim. L.R. 458, *R. v. O'Brien*, 59 Cr. App. R. 222, Archbold, ανωτέρω, σελ. 2039 παράγρ. 28 - 9.

Χωρίς άλλα, επομένως, θα παραθέσομε το σχετικό

απόσπασμα από την κατάθεση του εφεσείοντα.

5 "...Τον Νοέμβριο του ιδίου χρόνου πήγα στον Λίβανο και βρήκα τον Ibrahim (εννοείται Ακουγυ) και έμεινα εκεί για ένα μήνα περίπου και έφυγα. Εκεί μιλήσαμε και για ναρκωτικά και αν υπάρχει τρόπος για να πάρω(μεν) στην Ισπανία. Πρίν δέκα μέρες περίπου με πήρε τηλέφωνο ο Ibrahim και μου είπε ότι είχε ηρωϊνη για να μου δώσει αλλά δεν μπορούσε να μου την φέρει στην Ισπανία. Εγώ επέμενα να μου την φέρει 10 στην Ισπανία διότι θα ήτο πιο εύκολα για μένα αλλά αυτός μου είπε ότι δεν μπορούσε και συμφωνήσαμε να βρεθούμε στην Λάρνακα στην Κύπρο στις 14 Απριλίου 1990 στο ξενοδοχείο τέσσερα φανάρια. Την ημέρα αυτή πήγα στην Λάρνακα και πήρα μαζί μου τον Ayagi 15 Mohamed Ben Larbi τον οποίο είχα γνωρίσει λίγες ημέρες προηγουμένως. Σε αυτόν δεν είπα τίποτε για ναρκωτικά και του είπα ότι τον ήθελα να με βοηθήσει να φέρω ρούχα από τον Λίβανο και να του δώσω χίλια πεντακόσια δολάρια και να του κάμω και τα έξοδα του. 20 Σκοπός μου ήτο να του δώσω τα ναρκωτικά να τα πάρει στην Ισπανία χωρίς να το ξέρει και να είναι πιο ασφαλισμένα. Όταν ήλθαμε στην Λάρνακα πήγαμε στο ξενοδοχείο τέσσερα φανάρια να πάρουμε δωμάτιο αλλά δεν βρήκαμε. Ζήτησα τον Ibrahim αλλά μου είπαν 25 ότι δεν έμενε εκεί. Έφυγα και πήγα και βρήκα δωμάτιο στο ξενοδοχείο Les Palmiers και έμεινα με τον Ayagi. Πήγα και την Κυριακή και ξαναζήτησα τον Ibrahim για να δω αν έφερε τα ναρκωτικά αλλά πάλιν δεν τον βρήκα και του άφησα ένα μήνυμα για να με βρεί στο ξενοδοχείο Les Palmiers. Για την τιμή των ναρκωτικών 30 δεν συμφωνήσαμε αλλά θα τα κανονίζαμεν στην Κύπρο. Μέχρι σήμερα δεν συνάντησα καθόλου τον Ibrahim ούτε μου έστειλε τα ναρκωτικά με κανένα. Ενώ ήμουν στο ξενοδοχείο μου σήμερα με τον Ayagi ήλθε η αστυνομία και με πήρε. Τα ναρκωτικά αυτά που θα έπαιρνα από τον Ibrahim ήταν να τά πάρω στην Ισπανία και ήταν για την Κύπρο."

Το συμπέρασμα του Κακούργιοδικείου πως από το

σύνολο της κατάθεσης προκύπτει πως ο εφeseίοντας και ο Ακουί είχαν συμφωνήσει να παραδώσουν από τον δεύτερο στον πρώτο ναρκωτικά στην Κύπρο για να τα μεταφέρει ο εφeseίοντας στην Ισπανία, είναι απόλυτα δικαιολογημένο. Είναι διάχυτη μέσα στην κατάθεση του εφeseίοντα η οριστικότητα της διευθέτησης που έγινε. Αναφέρεται ξεκάθαρα στην κατάθεση πως αφού ξεπέρασαν ο εφeseίοντας και ο Ακουί το ζήτημα του πού θα παραδίδονταν τα ναρκωτικά, συμφώνησαν να συναντηθούν στην Κύπρο για τον αποκλειστικό σκοπό της παράδοσής τους. Γι' αυτό και ο εφeseίοντας συνοδευόταν από τον ανύποπτο, σύμφωνα με την κατάθεση, Αγιάρι τον οποίο θα χρησιμοποιούσε ως μεταφορέα.

Χωρίς να θέλουμε να πούμε πως ήταν απαραίτητο να είχαν προσδιορίσει και το είδος των ναρκωτικών που θα παράδιδαν ο ένας στον άλλο, σημειώνουμε πως δεν είναι ορθό ότι δεν το προσδιόρισαν. Είναι καθαρή στην κατάθεση η αναφορά σε ηρωίνη. Το γεγονός ότι, όπως αναφέρεται, δεν συμφώνησαν την τιμή δεν σημαίνει τίποτε. Είναι φανερό πως στην περίπτωση τους δεν τους απασχολούσε. Δεν εξάρτησαν τη συμφωνία τους από το ύψος του τιμήματος που θα πληρωνόταν. Όπως αναφέρεται στην κατάθεση, την τιμή των ναρκωτικών θα την καθόριζαν στην Κύπρο. Γι' αυτούς το ζήτημα του ύψους του τιμήματος προκύπτει ότι ήταν επουσιώδες. Δεν χρειάζεται, επομένως, να εξεταστεί το κατά πόσον θα ήταν διαφορετική η κατάσταση αν διατύπωναν κάποια επιφύλαξη ως προς την οριστικότητα της συμφωνίας τους, ανάλογα με το κατά πόσο θα συμφωνούσαν και ως προς το τίμημα που θα πληρωνόταν. Η επίδραση κάθε επιφύλαξης ρητής ή εξυπακουόμενης είναι και αυτό ζήτημα πραγματικό και δεν θα ήταν ορθό να το εξετάσουμε πάνω σε υποθετική βάση. Θα σημειώναμε όμως τις παρατηρήσεις στον Glanville Williams 2η έκδοση σελ. 666 παράγρ. 212, αναφορικά με τη δυνατότητα διάκρισης μεταξύ της έννοιας της συνωμοσίας και της σύμβασης με τη στενή έννοια του δικαίου των συμβάσεων. Όσα έχουμε πεί ισχύουν και σ'ότι αφορά το γεγονός ότι η κατάθεση του εφeseίοντα δεν αναφέρεται στην ποσότητα της ηρωίνης που θα παραλάμβανε ο εφeseίοντας.

Η ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Υποστηρίχθηκε ενώπιον του Κακουργιοδικείου πως δεν είχε δικαιοδοσία για την εκδίκαση της κατηγορίας για συνωμοσία. Σύμφωνα με το κατηγορητήριο, στην αρχική του μορφή, η συνωμοσία είχε γίνει στο Λίβανο. Επομένως, ήταν η εισήγηση, και με την υπόθεση ότι αφορούσε "εις παράνομον εμπορίαν επικινδύνων φαρμάκων" όπως προβλέπει το άρθρο 5(1)(ε)(iv) του Ποινικού Κώδικα*, θα έπρεπε με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 6(1)** του ίδιου Κώδικα, να εκδικαστεί από αρμόδιο Δικαστήριο που θα καθόριζε το Ανώτατο Δικαστήριο. Εφόσον δεν καθορίστηκε με τον τρόπο αυτό, κατάληγε η εισήγηση, το Κακουργιοδικείο Λάρνακας δεν είχε δικαιοδοσία να εκδικάσει την υπόθεση.

Το Κακουργιοδικείο αποφάσισε πως τα άρθρα 5 και 6 του Ποινικού Κώδικα ήταν ανεφάρμοστα στην περίπτωση. Με βάση την απόφαση στην υπόθεση *D.P.P. v. Doot and others* [1973] 57 Cr. A.R. 600, όσο και αν η στοιχειοθέτηση του αδικήματος της συνωμοσίας συμπληρώνεται με τη σύναψη της συμφωνίας, η συνωμοσία εξακολουθεί να είναι ζωντανή ως συνεχιζόμενο αδίκημα για όσο χρόνο δυο ή περισσότεροι από τους συνωμότες διατηρούν την πρόθεση να προωθήσουν το σκοπό τους και μέχρις ότου τερματιστεί με εκπλήρωση του σκοπού της, ή εγκαταλειφθεί ή ματαιωθεί. Ετσι, κρίθηκε ότι τα αγγλικά Δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία να δικάσουν τους συνωμότες, αν η

*5.-(1) Ο Ποινικός Κώδιξ και οιοσδήποτε άλλος νόμος συνιστών αδικήματα εφαρμόζονται επί πάντων των αδικημάτων άτινα διεπράχθησαν

(ε) εις οιαδήποτε ξένη χώραν υπ' οιοσδήποτε προσώπου εάν το αδίκημα -

(iv) αφορά εις παράνομον εμπορίαν επικινδύνων φαρμάκων."

**6.-(1) Αδίκημα διαπραχθέν εν ξένη χώρα δια την οποίαν θα έχη εφαρμογήν ο Ποινικός Κώδιξ ή οιοσδήποτε άλλος νόμος της Δημοκρατίας δυνάμει του άρθρου 5, θα εκδικάζεται υπό τοιοσδούτον αρμόδιον Δικαστήριον, ως δύναται να καθορίση το Ανώτατον Δικαστήριο τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 159 του Συντάγματος.

μαρτυρία δείχνει ότι η συνωμοσία, όπου κι αν έγινε, εξακολουθεί να είναι ζωντανή όταν οι κατηγορούμενοι βρίσκονται στη χώρα, σίγουρα αν τέλεσαν εκεί, ή αν πήγαν εκεί για να τελέσουν πράξεις για προώθηση της συνωμοσίας. Το Κακούργιοδικείο έκρινε ότι από τη μαρτυρία ήταν καθαρό ότι η συνωμοσία, όχι μόνο ήταν ζωντανή όταν ο εφεσείοντας βρισκόταν στην Κύπρο, αλλά και ότι ο εφεσείοντας τέλεσε στην Κύπρο πράξεις για την προώθησή της. 5

Το Κακούργιοδικείο αξιοποιώντας τις πρόνοιες του άρθρου 83 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155, πριν καλέσει τον κατηγορούμενο να κάμει την υπεράσπισή του, με δική του πρωτοβουλία, τροποποίησε το κατηγορητήριο έτσι που ν' αναφέρεται σε συνωμοσία που έγινε στην "Λάρνακα, στο Λίβανο ή αλλαχού" και κατάληξε πως ήταν εφοδιασμένο με δικαιοδοσία για την εκδίκαση της υπόθεσης. 15

Ο δικηγόρος του εφεσείοντα δεν εισηγείται, και ορθά, ότι η πιο πάνω προσέγγιση της νομικής πτυχής του θέματος ήταν εσφαλμένη. Δεν αμφισβήτησε ακόμα την ορθότητα της ενέργειας του Κακούργιοδικείου να τροποποιήσει το κατηγορητήριο και δεν εισηγήθηκε ότι ο εφεσείοντας είχε υποστεί οποιοδήποτε δυσμενή επηρεασμό για το λόγο αυτό. Σημειώνουμε εδώ ότι την τροποποίηση του κατηγορητηρίου ακολούθησε η διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 84 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, αφού προηγήθηκε και δεύτερη τροποποίηση του κατηγορητηρίου έπειτα από αίτηση της κατηγορούσας αρχής και χωρίς ένσταση από την υπεράσπιση. Ο δικηγόρος του εφεσείοντα υποστήριξε ότι με βάση τη μαρτυρία, όπως τη δέκτηκε το Κακούργιοδικείο, δεν ήταν δικαιολογημένο το συμπέρασμα ότι η συνωμοσία ήταν ζωντανή όταν ο εφεσείοντας βρισκόταν στην Κύπρο και πολύ λιγότερο, ότι είχε τελήσει πράξεις προς προώθηση αυτής της συνωμοσίας. Σύνδεσε το επιχείρημα του και με το γεγονός ότι ο εφεσείοντας είχε αθωωθεί στις κατηγορίες για τα ουσιαστικά αδικήματα που αναφέρονταν στην κατοχή των ναρκωτικών στην Κύπρο. 20 25 30 35

5 Στην υπόθεση *D.P.P. v. Doot*, ανωτέρω, συζητήθηκε και το ενδεχόμενο να είχαν τα αγγλικά Δικαστήρια δικαιοδο-
 10 σία ακόμα και στην περίπτωση που οι συνωμότες βρισκο-
 νταν στη χώρα για σκοπό άσχετο με τη συνωμοσία, με την
 προϋπόθεση βέβαια ότι η συνωμοσία εξακολουθούσε να
 είναι ζωντανή. (Βλ. την απόφαση του Λόρδου Salmon στη
 15 σελ. 627). Δεν χρειάζεται όμως να επεκταθούμε σ' αυτό.
 Με βάση τη δική του ομολογία, ο εφεσεύοντας ήλθε στην
 Κύπρο για να παραλάβει τα ναρκωτικά. Από τη στιγμή
 20 της άφιξής του μέχρι και τη σύλληψη του έκαμε ενέργειες,
 που όπως συνάγεται αλλά και όπως παραδέχεται και ο
 ίδιος στην κατάθεση του, είχαν σχέση με την προώθηση
 αυτού του σκοπού. Το συμπέρασμα στο οποίο κατάληξε
 το Κακούργιοδικείο ήταν δικαιολογημένο.

15 Το γεγονός ότι ο εφεσεύοντας αθωώθηκε στις κατηγο-
 ρίες που αναφέρονταν στην κατοχή των συγκεκριμένων
 ναρκωτικών για τα οποία καταδικάστηκαν οι Khanou και
 ο Akoury, είναι άσχετο. Όπως σημειώσαμε, ο εφεσεύοντας
 20 αθωώθηκε επειδή έλειπε μαρτυρία που θα τον συνέδεε με
 τα συγκεκριμένα ναρκωτικά. Δεν είναι απαραίτητη η από-
 δειξη της διάπραξης του ουσιαστικού αδικήματος που
 συμφώνησαν να διαπράξουν οι συνωμότες για να στοι-
 χειοθετηθεί το αδίκημα της συνωμοσίας. Οι ενέργειες για
 25 την προώθηση της συνωμοσίας μπορεί να μὴν είναι από
 μόνες τους παράνομες.

Για τους πιο πάνω λόγους η έφεση απορρίπτεται.

' Εφεση απορρίπτεται.